tid kun pålægge den pågældende tjenestemand disciplinære sanktioner, hvis de gennemførte foranstaltninger til sagens oplysning med sikkerhed viser, at den pågældende tjenestemand har udvist en optræden, der skader en korrekt afvikling af tjenesten eller en anden tjenestemands værdighed og omdømme.

RETSMØDERAPPORT
i sag 55/88 *

I — Faktiske omstændigheder

1. Theodoros Ioannis Katsoufros, juridisk sprogekspert i den græske oversættelsesafdeling ved Domstolen, påstår, at han den 4. februar 1987 i sit kontor var blevet forulempet af Constantinou, tidligere tjenestemand ved Domstolen, og på tidspunktet for de faktiske omstændigheder »free-lance«-revisor ved denne institution. Under diskussionen mellem Christianos, revisor, Spyridakis, juridisk sprogekspert, og Kallivokas, chef for den græske oversættelsesafdeling, og Katsoufros, havde sidstnævnte tilkaldt Constantinou for at denne kunne bevidne Katsoufros' kvalifikationer. Da Constantinous udtalelser ikke svarede til Katsoufros' forventninger, opstod der en diskussion, hvorunder Constantinou, ifølge Katsoufros, skulle have kastet sig over ham med en truende mine, grebet ham i skjortekraven og skubbet ham voldsomt ind i væggen. Katsoufros påstår, at denne episode har svækket hans helbred og medført, at han var ude af stand til at arbejde.

2. Denne version af de faktiske omstændigheder støttes af Christianos. Derimod bestrides den af Constantinou og Kallivokas. Spyridakis befandt sig på tidspunktet for episoden ikke længere i Katsoufros' kontor.

3. Den 24. februar 1987 anmodede Katsoufros ansættelsesmyndigheden om at træffe de nødvendige foranstaltninger med henblik på at afgøre, hvem der var ansvarlig for denne hændelse, forhindre, at en tilsvarende episode, som alene kunne lastes Constantinou, gentog sig og træffe disciplinære sanktioner over for Constantinou.

4. I skrivelse af 9. juni 1987 meddelte Domstolens justitssekretær Katsoufros, at han efter en gennemgang af sagen og de vidneudsagn, som forelå vedrørende episoden den 4. februar 1987, på grund af de modstridende udtalelser ikke kunne fastslå, at der forelå forhold, som kunne begrunde disciplinære sanktioner. Han havde dog givet instruks

* Processprog: græsk.

om, at Katsoufros' oversættelser ikke længere blev revideret af Constantinou.

5. Den 11. august 1987 indbragte Katsoufros en klage i henhold til artikel 90, stk. 2, i vedtægten for tjenestemændene i De Europæiske Fællesskaber (herefter benævnt »vedtægten«) over justitssekretærens svar af 9. juni 1987. Katsoufros klagede over, at der ikke var blevet indledt disciplinær forfølgning mod Constantinou.

6. Ved afgørelse af 23. november 1987 afviste Domstolens administrative udvalg Katsoufros' klage med den begrundelse, at administrationen ved at have indhentet skriftligt vidneudsagn fra alle deltagerne i episoden den 4. februar 1987 og undersøgt dem havde opfyldt sin bistandspligt i henhold til vedtægtens artikel 24, stk. 1. Når henses til, at det var umuligt at afgøre, hvem der var ansvarlig, havde administrationen handlet korrekt og med den omhu, som alvorligheden af de påståede handlinger tilsagde, ved at have truffet en tjenstlig foranstaltning, som skulle forhindre en ny konfrontation mellem de pågældende. Med hensyn til spørgsmålet om disciplinær forfølgning anførte udvalget videre, at administrationen — bortset fra at disciplinær forfølgning ikke indledes i henhold til vedtægtens disciplinærordning, som ikke kunne anvendes på Constantinou — på det pågældende område besidder et vidt skøn, og at det ikke kan antages, at bistandspligten også indebærer en forpligtelse for administrationen til at indlede en disciplinærsag.

7. Efter afslaget på sin klage har Katsoufros anlagt nærværende sag den 22. februar 1988.

II — Skriftveksling og parternes påstande

1. Søgsmålet blev registreret på Domstolens Justitskontor den 22. februar 1988.

2. På grundlag af den refererende dommers rapport og efter at have hørt generaladvokaten har Domstolen besluttet at indlede den mundtlige forhandling uden forudgående bevisførelse.

3. *Katsoufros*, sagsøgerne, har nedlagt følgende påstande:

— Afgørelsen af 23. november 1987 fra det administrative udvalg annulleres;

— sagen hjemvises til administrationen, med henblik på en korrekt anvendelse af vedtægtens artikel 24;

— sagsøgte tilpligtes at afholde sagens omkostninger.

4. *Domstolen*, sagsøgt, har nedlagt følgende påstande:

— Principalt, afvisning på grund af manglende søgsmålsinteresse;

— subsidiært, frifindelse, idet sagen er uklar og uden faktisk og retligt grundlag;

— der træffes afgørelse om sagens omkostninger efter gældende bestemmelser i procesreglementet.

III — Parternes anbringender og argumenter

A — *Formaliteten*

1. *Domstolen* har påstået sagen afvist på grund af sagsøgerens manglende søgsmålsinteresse. Den omstændighed, at der ikke blev truffet disciplinære foranstaltninger over for Constantinou påvirker ikke sagsøgerens personlige situation. Hvis det antages, at sidstnævnte burde beskyttes, er dette sket i tilstrækkelig grad, ved administrationens foranstaltning om ikke længere at lade Constantinou revidere sagsøgerens oversættelser.

2. *Katsoufros* har svaret, at i henhold til Domstolens praksis (jfr. dom af 18. oktober 1976, N./Kommissionen, sag 128/75, Sml. s. 1567), har en tjenestemand, hvis omdømme har lidt skade, og som anmoder ansættelsesmyndigheden om at træffe de egnede foranstaltninger til at genoprette hans omdømme en retlig interesse i at indbringe et søgsmål i henhold til vedtægtens artikel 24. I den foreliggende sag er den foranstaltning, som administrationen har truffet, imidlertid utilstrækkelig, idet den overhovedet ikke genopretter sagsøgerens omdømme. Under disse omstændigheder kan det ikke bestrides, at sagsøgeren har søgsmålsinteresse.

B — *Realiteten*

Sagsfremstilling

1. *Katsoufros* har understreget, at hvis man ser på de erklæringer, som de personer, der var tilstede den 4. februar 1987 har afgivet, bl.a. vedrørende spørgsmålet om, hvorvidt Constantinou greb sagsøgeren i skjortekraven og skubbede ham voldsomt ind mod muren, og hvorvidt Constantinous optræden var berettiget på grund af sagsøgerens optræden, er der to personer, som nødvendigvis må have løjet. Sagsøgeren har hævdet, at Constantinou og Kallivokas ikke har sagt sandheden.

2. *Domstolen* har anført, at sagsøgernes påstande vedrørende Constantinous voldsomme og fornærmende optræden under alle omstændigheder ikke er ubestridte. Domstolen har videre anført, at selv om man lagde sagsøgerens version til grund, kan Constantinous handling forklares med den fornærmende og provokerende optræden, som sagsøgeren udviste over for Constantinous, hvilket udgør en begrundelse for ikke at pålægge nogen sanktion. I øvrigt kunne administationen ikke pålægge Constantinou nogen sanktioner, når henses til de modstridende erklæringer, som er blevet fremsat af de personer, som var tilstede ved episoden. Ansættelsesmyndigheden havde imidlertid kunnet pålægge sagsøgeren en meget alvorlig sanktion, når henses til dennes optræden.

Retlig fremstilling

1. a) *Katsoufros* har under sit første anbringende gjort gældende, at afgørelsen af 23. november 1987 fra Domstolens administrative udvalg må annulleres på grund af manglende begrundelse.

Sagsøgeren har herved foreholdt ansættelsesmyndigheden ikke at have truffet disciplinære sanktioner over for Constantinou under henvisning til, at det ikke i det pågældende tilfælde var muligt at fastlægge, hvem der var ansvarlig. Det fremgår imidlertid af Domstolens praksis (jfr. dom af 14. juli 1979 V./Kommissionen, sag 18/78, Sml. s. 2093), at ansættelsesmyndigheden er forpligtet til at finde frem til den ansvarlige. Administrationen har ved ikke at have taget stilling til de faktiske omstændigheder i denne sag begået en retsfornægtelse.

Sagsøgeren har under samme anbringende foreholdt Domstolen at have ansat to pensionerede tjenestemænd ved Fællesskaberne, nemlig Constantinou og Kallivokas, som »free-lance«-medarbejdere. Denne praksis er uforenelig med artikel 40 i vedtægtens bilag VIII; desuden indebærer den omstændighed, at disse »free-lance«-medarbejdere er blevet pålagt revisionsarbejde en tilsidesættelse af nævnte vedtægt.

b) Sagsøgeren har under sit andet anbringende anført, at ansættelsesmyndigheden har anvendt vedtægtens artikel 24 fejlagtigt og overtrådt proportionalitetsprincippet, idet den over for Constantinou traf en foranstaltning, som ikke stod i forhold til dennes graverende optræden. Desuden er afgørelsen om ikke længere at lade Constantinou revidere sagsøgerens oversættelser ganske uden virkning for sagsøgeren. Vedtægtens artikel 24 forpligter imidlertid ansættelsesmyndigheden til at træffe egnede foranstaltninger, og i denne sag burde den have pålagt Constantinou en disciplinær sanktion.

c) Sagsøgeren har under sit tredje anbringende hævdet, at det i den anfægtede afgørelse med urette anføres, at pålæggelse af sanktioner i denne sag ikke kunne foretages i henhold til vedtægtens disciplinærordning, idet denne ikke finder anvendelse på Constantinou.

Sagsøgeren har her anført, at i henhold til vedtægtens artikel 86 forbliver Fællesskabernes tjenestemænd undergivet alle vedtægtens bestemmelser, og altså også artikel 24. Han har understreget, at en korrekt anvendelse af denne bestemmelse ville have medført pålæg af disciplinærsanktioner over for Constantinou eller i hvert fald forslag om, at denne skulle give sagsøgeren en skriftlig undskyldning.

d) Sagsøgeren har endelig som svar på Domstolens svarskrift afvist det argument, som Domstolen har fremført deri vedrørende sagens uklarhed. Sagsøgeren har hævdet, at hans stævning er klar og præcis. Da Domstolen ikke er kompetent til at erstatte en annulleret retsakt, må sagen hjemvises til administrationen, for at denne kan vedtage en ny retsakt i overensstemmelse med annullationsdommen og i det pågældende tilfælde anvende vedtægtens artikel 24 korrekt. I øvrigt påhviler det ansættelsesmyndigheden og ikke sagsøgeren at angive de foranstaltninger, som kunne have været truffet mod Constantinou. Sagsøgeren har endvidere understreget, at hans søgsmål har såvel faktisk som retligt grundlag og på ingen måde beror på nogen hævnfølelse.

2. a) *Domstolen* har først gentaget sit argument om, at sagen er uklar og har herved henvist, at sagsøgeren har krævet sagen hjemvist til administrationen med henblik på en korrekt anvendelse af artikel 24, men ikke har præciseret de foranstaltninger, som burde have været truffet over for Constantinou.

b) Domstolen har anført, at fortabelse af pensionsretten er den eneste sanktion, der i henhold til vedtægtens artikel 86 kan anvendes over for en forhenværende tjenestemand ved Fællesskaberne. Denne sanktion kan anvendes ved enhver tilsidesættelse af forpligtelserne i henhold til vedtægtens artikel 16 og 17. Der foreligger imidlertid ikke en sådan tilsidesættelse i denne sag, og denne sanktion ville under alle omstændigheder klart stå i misforhold til den handling, som Constantinou foreholdes. I øvrigt besidder administrationen et vidt skøn ved beslutningen om at indlede eller undlade at indlede disciplinær forfølgning, og den skal udøve dette skøn i tjenestens interesse og ikke i den pågældende tjenestemands, hvilket fremgår af Domstolens

praksis (jfr. dom af 12. juli 1979, List/ Kommissionen, sag 124/78, Sml. s. 2499).

c) Med hensyn til sagsøgerens første anbringende har Domstolen navnlig anført, at i henhold til Domstolens praksis (jfr. dom af 5. december 1963 (Leroy / Den Høje Myndighed for Det Europæiske Kul- og Stålfællesskab, forenede sager 35/62 og 16/63, Sml. 1954-1964, s. 435) fremgår de grunde, hvorpå den anfægtede afgørelse støttes, på klar og utvetydig måde. Desuden er det ukorrekt i denne sag at tale om retsfornægtelse, idet administrationen nåede frem til sin endelige stillingtagen efter en undersøgelse og en gennemgang af de faktiske omstændigheder.

d) Domstolen har på grundlag af det anførte påstået, at søgsmålet er uden ethvert grundlag. Desuden fremgår det af sagens faktiske omstændigheder, at det af sagsøgeren anlagte søgsmål må anses for ildesindet og overflødigt.

F. A. Schockweiler
Refererende dommer